

Skarpnäck

Bagarmossvägens just resta småstugor. Foto 1928, Rosenberg. Stockholms stadsmuseum.

På en karta från 1671 ligger "Herre gården Skarpen Eek" på precis samma plats som dagens Skarpnäcks gård. Vid den här tiden var Skarpa namnet på en by med tre gårdar, Storgården, Östergården och Tättorpet. Redan på medeltiden omtalas torpet Skarpa, som lydde under Årsta gård.

Krogen Pungpinan, omtalad sedan 1700-talet, låg där Shellmacken vid Gamla Tyresövägen ligger idag. Förmodligen kommer namnet av de höga brännvinspriserna – pengapungen pinades svårt vid krogbesöken. År 1803 begicks här flera bestialiska mord. Krögerskan och hennes två barn och en piga slogs ihjäl av en rånare. Krogen brann senare ner men en byggnad finns kvar och används nu som föreningslokal.

1862 köptes Skarpnäcks gård av den tyske bryggaren Neumüller. Det var under hans tid som den nya huvudbyggnaden och flera andra av de ännu bevarade husen på gården uppfördes. Neumüllers släktingar sålde gården till Stockholms stad 1923.

Vid Lugna gatan, norr om Skarpnäcksfältet, organiserade staden med början 1926 självbyggeri av småstugor för att förbättra bostadsförhållandena för trångbodda familjer inne i staden. Husen uppfördes av ägarna själva under ledning av den

nynirrtade Småstugebyrån och av monteringsfärdiga byggnadsdelar. Småstugorna var avsedda för arbetare med många barn. Nybyggarna skulle ha en stadig inkomst, även om den var knapp, och skulle vara kunniga i trädgårdsskötsel. År 1928 var de första 67 husen färdiga och inflyttade. Området fick namnet Pungpinan och var tillsammans med Olovslund i västerort det första i sitt slag.

År 1939 iordningställdes i Arbetslöshetskommitténs regi ett flygfält med landningsbanor som reservflygfält för försvaret. Det användes aldrig som flygbas utan som mellanlandnings- och reservflygplats under kriget. Trupper för luftbevakning stationerades här ute. För att hålla undan gräset på fältet hade man en fårehjord som betade här och vaktades av en herde.

1943 bildades Stockholms seglarflygklubb som använde flygfältet fram till 1980 då man började planera för den nya bebyggelsen på Skarpnäcksfältet. Nu finns det 3 400 lägenheter här och drygt 2 000 personer har sina arbetsplatser på fältet.

Tunnelbanestation Skarpnäck invigdes 1994 och blev då Stockholms hundrade station.